

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. J.M., Š., K.**, správca konkurznej podstaty úpadcu **F., s. r. o., L., K.**, IČO: X. proti žalovanej: **JUDr. I.S., H., K.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu **K., spol. s r. o., N., K.**, IČO: X., o určenie pravosti pohľadávky vo výške **3 609 385,45 eur /108 736 346,05 Sk/**, na odvolanie Ing. V.K. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.10.2010 o zamietnutí návrhu na pristúpenie do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu, č. k. 7 Cb 786/2000-78, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.10.2010, č. k. 7 Cb 786/2000-78 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd uznesením zo dňa 22.10.2010, č. k. 7 Cb 786/2000-78 zamietol návrh Ing. V.K. zo dňa 02.02.2010 na pristúpenie do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu.

Prvostupňový súd v odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 11.10.2000 domáhal určenia pravosti svojej pohľadávky vo výške 108 736 346,05 Sk /3 609 385,45 eur/. Následne súd uznesením zo dňa 19.11.2003 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania, sp. zn. 13 Cb 920/00, vedeného na rovnakom súde. Po právoplatnom skončení konania vedeného pod sp. zn. 13 Cb 920/00 súd pokračoval

v tomto konaní. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 16.07.2009 vyhlásil konkurz na majetok žalobcu a za správcu konkurznej podstaty ustanovil Ing. J.M., ktorý prípisom zo dňa 23.02.2010 dal súhlas na pokračovanie v konaní.

Ing. V.K. prípisom zo dňa 02.02.2010 podal návrh na pripustenie jeho vstupu do konania na strane žalobcu, keďže je spoločníkom, konateľom a veriteľom spoločnosti F., s. r. o. Zároveň dôkazy použité v konaní sú čiastočne z jeho osobného archívu, ktoré má k dispozícii ako konateľ úpadcu K. spol. s r. o. a ktoré použil v prospech žalobcu. Taktiež vyslovil pochybnosť o platnosti vyhlásenia konkurzu na majetok spoločnosti F., s. r. o. z dôvodu uvedenia nesprávneho sídla spoločnosti.

Nakoľko konkurz na majetok spoločnosti F., s. r. o. bol vyhlásený súdom, rozhodnutie o jeho vyhlásení je pre súd prvého stupňa záväzné. Súd súčasne zistil, že Ing. V.K. je od vzniku spoločnosti dňa 10.03.1998 jej konateľom a od 20.06.2009 aj jej spoločníkom, preto je povinný správcovi konkurznej podstaty vydať všetky relevantné dôkazy. Ing. V.K. nespĺňa podmienky na pristúpenie do konania na strane úpadcu, a to ani ako veriteľ úpadcu.

Proti uzneseniu podal Ing. V.K. z dôvodu nevykonania dokazovania, nesprávne zisteného skutkového stavu, včas odvolanie a odvolaciemu súdu navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a pripustiť jeho vstup do konania vedeného pred Krajským súdom Košice pod č. k. 7 Cb 786/2000, ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu. Súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Odvolateľ vo svojom rozsiahlom podaní uviedol, že svoj návrh oprel o právny záujem na výsledku konania z titulu svojho postavenia konateľa, spoločníka a veriteľa úpadkyne. Súd prvého stupňa neskúmal existenciu odvolateľovho záujmu na výsledku konania, pričom z ust. § 93 ods. 1 O. s. p. nevyplýva nemožnosť preukazovania právneho záujmu spoločníkom, konateľom alebo veriteľom úpadcu. Neskúmaním právneho záujmu súd podľa odvolateľa porušil jeho základné právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odvolateľ ďalej poukázal na uznesenia Okresného súdu Košice II, ktorými bol do konaní pripustený jeho vstup ako vedľajšieho účastníka na strane úpadkyne, ako i na článok Petra Wilflinga „Vzájomne si odporujúca judikatúra je porušením Dohovoru“. Odvolateľ teda považuje napadnuté rozhodnutie za diskriminačné, odporujúce jeho základnému právu podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR.

Odvolaateľ nesúhlasil s tvrdeniami súdu prvého stupňa ohľadne vzniku jeho funkcie konateľa spoločnosti F., s. r. o., pretože táto mu vznikla až 01.04.2005, s účinnosťou od 12.04.2005, čím súd opätovne porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Odvolaateľ tiež poukázal na námietku, že správkyňa konkurznej podstaty úpadcu K., spol. s r. o. sa zmocnila majetku a listinných dokladov spoločnosti F., s. r. o., čo sťažilo žalobcovu dôkaznú situáciu v konaní. Žalobca súčasne nemá možnosť vedieť o existencii listín žalovaného, tvrdeniach a nemôže ani rozpoznať klamstvá žalovanej, preto odvolateľova účasť v konaní môže nesporne zvýšiť šance žalobcu na spravodlivé rozhodnutie súdu vo veci.

Zároveň odvolateľ súdu prvého stupňa vyčítal nezaobranie sa jeho právnym záujmom ako spoločníka u úpadcu. Právny záujem podložil argumentáciou EŠLP /v rozsiahlej argumentačnej vsuvke/, že vyhlásenie konkurzu na spoločnosť s.r.o. je zásahom do majetkových práv jej spoločníka, a preto je spoločník spoločnosti aktívne legitimovaný k obrane svojich práv ohrozených porušením práv spoločnosti. Odvolaciemu súdu odvolateľ navrhol vysloviť právny názor k otázke existencie právneho záujmu spoločníka úpadkyne na výsledku majetkového sporu úpadkyne, vedeného správcom konkurznej podstaty.

Záver súdu prvého stupňa ohľadne nesplnenia zákonných podmienok Ing. V.K. ako veriteľom úpadcu považoval odvolateľ za arbitrárny a nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Súd taktiež nevykonal navrhnutý dôkaz, že odvolateľ je veriteľom spoločnosti F., s. r. o. Odvolateľ nesúhlasil, že jeho práva sú dostatočne chránené prostredníctvom ustanoveného správcu konkurznej podstaty, pretože správca koná podľa „obyčajného“ zákona, ale jeho práva sú garantované normami vyššej právnej sily, a to Ústavou SR, Listinou základných práva a Dohovorom. Odvolateľ si chce svoje práva chrániť prostredníctvom podpory žalobcu v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O. s. p./ prejednal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a preskúmal podľa ust. § 214 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa ust. § 93 ods. 1 O. s. p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa ust. § 93 ods. 3 O. s. p., do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa ust. § 74 ods. 2 ZKR, povinnosť poskytnúť súčinnosť podľa tohto zákona rovnako ako úpadca má aj štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu úpadcu, prokurista úpadcu, odborný zástupca zodpovedný za podnikanie úpadcu, likvidátor úpadcu, nútený správca úpadcu a zákonný zástupca úpadcu; ak je úpadcom právnická osoba bez štatutárneho orgánu, povinnosť poskytnúť súčinnosť správcovi rovnako ako úpadca má aj osoba, ktorá vykonávala funkciu štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu naposledy.

Podľa ust. § 75 ods. 4 ZKR, ten, kto má u seba záznamy alebo dokumenty týkajúce sa majetku podliehajúceho konkurzu, alebo majetok podliehajúci konkurzu, je povinný to oznámiť správcovi, len čo sa dozvie o vyhlásení konkurzu. Tretia osoba je povinná umožniť správcovi tieto záznamy, dokumenty alebo majetok prehliadnúť a na písomnú žiadosť tieto záznamy, dokumenty, alebo majetok správcovi vydať, alebo urobiť iné opatrenie požadované správcom na zabezpečenie týchto záznamov, dokumentov alebo majetku; tým nie je dotknutá povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 75 ods. 5 ZKR, osoby, ktoré majú listiny a iné veci, ktoré môžu byť dôkazným prostriedkom pri zistení alebo zabezpečení majetku podliehajúceho konkurzu, sú povinné správcovi na písomnú žiadosť tieto listiny, prípadne ich kópie alebo veci vydať, alebo zapožičať; tým nie je dotknutá povinnosť zachovávať mlčanlivosť podľa osobitného predpisu.

Na vedľajšiu intervenciu, tzn. vstup vedľajšieho účastníka do konania je potrebné splniť dve kumulatívne podmienky, musí byť daná vôľa tretej osoby vstúpiť do konania ako vedľajší účastník a právny záujem na výsledku konania. Prvú podmienku odvolateľ splnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 03.02.2010. Právny záujem ako druhá podmienka spočíva v záujme vedľajšieho intervenienta, aby jedna zo sporových strán zvíťazila, pričom výsledok sporu bude mať kladný alebo záporný vplyv na právne postavenie vedľajšieho účastníka.

Predmetom daného konania je určenie pravosti pohľadávky vo výške 3 609 385,45 eur /108 736 346,05 Sk/ prihlásenej spoločnosťou F., s. r. o. do konkurzného konania, vedeného na úpadcu K. spol. s r. o., K. a popretej správkynou konkurznej podstaty úpadcu JUDr. I.S.

Odvolateľ vidí svoj právny záujem vo svojom postavení konateľa, spoločníka a veriteľa úpadcu F., s. r. o., keďže v prípade úspechu v spore by sa zvýšila miera

odvolateľovho pomerného uspokojenia, resp. zvýšila možnosť prípadného vyplatenia časti obchodného podielu.

Vyhovením žalobe a určením, že predmetná pohľadávka je pravá, by sa úpadca F., s. r. o. mohol pomerne uspokojiť z výťažku konkurznej podstaty úpadcu K. spol. s r. o., K., čím by sa zvýšili finančné prostriedky určené na uspokojenie veriteľov úpadcu F., s. r. o. V takomto prípade by odvolateľ /ak je veriteľom úpadcu F., s. r. o./ mohol mať právny záujem na výsledku sporu, avšak po vyhlásení konkurzu na úpadcu všetky práva a povinnosti prechádzajú z úpadcu na ustanoveného správcu konkurznej podstaty, ktorý koná v súlade s osobitným zákonom a s odbornou starostlivosťou v snahe najvýhodnejšie speňažiť konkurznú podstatu a najlepšie uspokojiť veriteľov. Správca konkurznej podstaty uskutočňuje úkony v prospech veriteľov a chráni ich záujmy, nakoľko by účasti jednotlivých veriteľov v konaniach vedených správcom konkurznej podstaty, resp. proti správcovi konkurznej podstaty a samostatné uplatňovanie práv upravených Ústavou SR a Dohovorom jednotlivými veriteľmi spôsobovalo zbytočné predlžovanie konaní a neúmerne zvyšovanie nákladov konaní.

Odvolateľ vidí svoj právny záujem aj v postavení konateľa a spoločníka úpadcu. Odvolací súd z predloženého spisu a výpisov z obchodného registra zistil, že odvolateľ je konateľom a spoločníkom úpadcu F., s. r. o., ako i úpadcu K. spol. s r. o., K. Ing. V.K. by preto mal mať rovnaký záujem aj na úspechu žalovanej, nielen jednostranne podporovať žalobcu. Svojou osobnou účasťou v oboch spoločnostiach sa odvolateľ dostal do konfliktu záujmov, preto sa odvolací súd nezaoberal predloženou otázkou ohľadne právneho záujmu spoločníka úpadcu na výsledku majetkového sporu vedeného správcom konkurznej podstaty v kontexte rozhodnutia ESĽP.

Odvolací súd z obchodného registra zistil, že Ing. V.K. je konateľom úpadcu F., s. r. o. odo dňa 01.04.2005 /zápis do obchodného registra vykonaný dňa 12.04.2005/ a jediným spoločníkom sa stal dňa 20.06.2009. Ako štatutárny orgán úpadcu bol povinný v zmysle ust. § 74 ods. 2 ZKR poskytnúť správcovi konkurznej podstaty súčinnosť a zároveň v zmysle ust. § 75 ods. 4 a 5 ZKR oznámiť správcovi konkurznej podstaty dokumenty týkajúce sa majetku podliehajúceho konkurzu, i listiny, ktoré môžu byť dôkazným prostriedkom pri zistení alebo zabezpečení majetku podliehajúceho konkurzu. Odvolateľovo tvrdenie ohľadne nevyhnutnosti jeho účasti v konaní za účelom zvýšenia úspechu žalobcu v spore je vzhľadom na odvolateľove povinnosti vyplývajúce zo ZKR irelevantné. Zároveň

na vznik a trvanie uvedenej povinnosti nemal vplyv súdom prvého stupňa omylom uvedený nesprávny dátum vzniku funkcie konateľa.

Odvolací súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na pripustenie vstupu Ing. V.K. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu, preto uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie.

V Bratislave 3. mája 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová